KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. vasario 28 d.

suteikiantis Austrijai jos prašomą leidžiančią nukrypti nuostatą pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių

(pranešta dokumentu Nr. C(2006) 590)

(autentiškas tik tekstas vokiečių kalba)

(2006/189/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių [1], ypač į jos III priedo 2 skyriaus trečią pastraipą,

kadangi:

(1) Jei valstybė narė vienam hektarui numato kasmet skirti kitokį mėšlo kiekį nei nurodyta Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 skyriaus 2 pastraipos pirmame sakinyje ir a punkte, šis kiekis turi būti nustatytas toks, kad netrukdytų siekti šios Direktyvos 1 straipsnyje nurodytų tikslų ir būtų pagrįstas objektyviais kriterijais, pavyzdžiui, šiuo atveju, ilgu vegetaciniu periodu ir dideliu augalų poreikiu azotui.

(2) Austrija pateikė Komisijai prašymą taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą remiantis Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 skyriaus trečia pastraipa.

(3) Prašoma leidžianti nukrypti nuostata yra susijusi su Austrijos ketinimu leisti naudoti 230 kg azoto turinčio gyvulių mėšlo vienam hektarui per metus galvijų ūkiuose, kuriuose mėšlui skirta žemės ūkio paskirties žemė užsėjama žole, tarpiniais augalais arba runkeliais ir kitomis kultūromis, kurių nitratų pralaidumas nedidelis. Ši leidžianti nukrypti nuostata susijusi su maždaug 2 000 ūkių ir 60 000 gyvulių vienetų, sudarančių atitinkamai 3 % ūkių ir 4 % gyvulių vienetų.

(4) Austrijoje buvo priimti įstatymai dėl Direktyvos 91/676/EEB įgyvendinimo, kurie taip pat taikomi ir prašomai leidžiančiai nukrypti nuostatai.

(5) Trečioji ataskaita dėl Nitratų direktyvos įgyvendinimo Austrijoje 2000–2003 m. parodė, kad žiemą vidutinė nitratų koncentracija paviršiaus ir požeminiuose vandenyse visose stebėjimo vietose nesiekė 25 mg/l. Vidutinė koncentracija visose vietose sudarė 5,8 mg/l NO_3. Vidutinė koncentracija požeminiuose vandenyse siekė 19,6 mg/l. 74 % vietų vidutinė koncentracija buvo mažesnė kaip 25 mg/l. Nė vienas iš Austrijos ežerų nėra eutrofinis. Tendencijų analizė rodo, kad vandens kokybė išlieka nepakitusi daugumoje matavimo vietų.

(6) 1990–2003 m. laikotarpiu smarkiai sumažėjo gyvulių skaičius ir mineralinių trąšų naudojimas. Galvijų skaičius sumažėjo 21 %, kiaulių – 12 %, naminių paukščių – 6 %. 2000–2002 m. laikotarpiu vienam hektarui per metus buvo naudojama vidutiniškai 47,8 kg ir 35,4 kg azoto, esančio atitinkamai gyvulių mėšle ir cheminėse trąšose. Tai yra vienas mažiausių rodiklių ES ir turi tendenciją mažėti atitinkamai 7 % ir 5 %, palyginti su 1996–1999 m. laikotarpiu.

(7) Pagal Direktyvos 91/676/EEB 3 straipsnio 5 dalį Austrija taiko veiksmų programą visoje savo teritorijoje.

(8) Austrijos pranešime pateikti patvirtinamieji dokumentai rodo, kad siūlomas 230 kg azoto turintis gyvulių mėšlo kiekis vienam hektarui per metus yra pagrįstas objektyviais kriterijais – ilgu vegetaciniu periodu ir dideliu augalų poreikiu azotui.

(9) Komisija, išnagrinėjusi Austrijos prašymą, mano, kad siūlomas 230 kg azoto turintis gyvulių mėšlo kiekis vienam hektarui per metus netrukdys siekti Direktyvoje 91/676/EEB numatytų tikslų, jeigu bus laikomasi tam tikrų griežtų sąlygų.

[1] OL L 375, 1991 12 31, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

(10) Šis sprendimas taikytinas atsižvelgiant į dabartinę veiksmų programą, galiojančią iki 2007 m. pabaigos.

(11) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Direktyvos 91/676/EEB 9 straipsniu įkurto Nitratų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šiame sprendime nurodytomis sąlygomis suteikiama 2005 m. lapkričio 3 d. laišku Austrijos prašoma leidžianti nukrypti nuostata dėl didesnio gyvulių mėšlo kiekio nei nurodyta Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 skyriaus antros pastraipos pirmame sakinyje ir a punkte.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame sprendime naudojamos sąvokos apibrėžiamos taip:

a) „galvijų ūkiai“ – tai ūkiai, kuriuose yra daugiau kaip trys gyvulių vienetai ir ne mažiau kaip du trečdaliai gyvulių yra galvijai;

b) „žolė“ – tai nuolatinės arba laikinos ganyklos (laikinose žolė paprastai auga mažiau kaip ketverius metus);

c) „su žole įsėti augalai“ – silosiniai javai, silosiniai kukurūzai, prieš nuimant derlių (kukurūzai) arba jį nuėmus įsėtini su žole kaip tarpiniai augalai, kad žiemą biologiškai sulaikytų azoto likučius;

d) „runkeliai“– tai pašariniai runkeliai.

3 straipsnis

Taikymo sritis

Šis sprendimas taikomas individualiai atsižvelgiant į sąlygas, nustatytas 4, 5 ir 6 straipsniuose galvijų ūkiams, kuriuose sėjomaina apima daugiau kaip 70 % augalų, kurių ypač didelis poreikis azotui ir ilgas vegetacijos periodas.

4 straipsnis

Metinis leidimas ir įsipareigojimas

1. Ūkininkai, norintys pasinaudoti leidžiančia nukrypti nuostata, kasmet pateikia prašymą kompetentingoms institucijoms.

2. Pateikdami 1 straipsnio dalyje nurodytą metinį prašymą jie raštu įsipareigoja vykdyti 5 ir 6 straipsniuose nustatytas sąlygas.

5 straipsnis

Mėšlo ir kitų trąšų naudojimas

1. Kasmet galvijų ūkių dirvose naudojamame gyvulių mėšle, įskaitant paliekamą pačių gyvulių, esantis azoto kiekis neviršija 230 kg vienam hektarui, laikantis 2–8 dalyse nurodytų sąlygų.

2. Bendras į dirvą patenkančio azoto kiekis atitinka konkretaus augalo maistinių medžiagų poreikį, įvertinant iš dirvos gaunamas medžiagas. Bendras trąšose esančio azoto naudojimas neviršija 280 kg vienam hektarui per metus.

3. Kiekvienas ūkis rengia tręšimo planą, kuriame aprašoma ūkio dirbamosios žemės sėjomaina ir planuojamas mėšlo, azoto bei fosfatinių trąšų naudojimas. Ūkis tokį planą sudaro ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 1 d.

Tręšimo plane pateikiama ši informacija:

a) gyvulių skaičius, mėšlo laikymo ir saugojimo sistemos aprašymas, įskaitant saugomo mėšlo kiekį;

b) azoto ir fosforo kiekio ūkyje pagamintame mėšle apskaičiavimas (atmetus laikymo ir saugojimo metu patirtus nuostolius);

c) sėjomaina ir kiekvieno pasėlio plotas, įskaitant schemines žemėlapį, kuriame nurodytas atskirų laukų išdėstymas;

d) numatomas augalų azoto ir fosforo poreikis;

e) kitiems ūkiams tiekiamo mėšlo kiekis ir tipas;

f) mėšle esančio azoto ir fosforo naudojimas kiekviename lauke (kai žemės sklypai pagal pasėlius ir dirvožemio tipą yra vienarūšiai);

g) cheminėse ir kitokiose trąšose esančio azoto ir fosforo naudojimas kiekviename lauke.

Siekiant užtikrinti planų ir realios žemės ūkio praktikos derėjimą, planai turi būti peržiūrimi ne vėliau kaip per septynias dienas nuo bet kokių pasikeitimų žemės ūkio praktikoje.

4. Kiekvienas ūkis rengia tręšimo ataskaitas. Kiekvienais kalendoriniais metais šios ataskaitos pateikiamos kompetentingoms institucijoms.

5. Kiekvienas ūkis, kuriam taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata, sutinka, kad būtų kontroliuojamas 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas prašymas, tręšimo planas ir tręšimo ataskaitos.

6. Periodinė dirvožemio azoto ir fosforo analizė atliekama mažiausiai kas ketverius metus kiekvieno ūkio, kuriam taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata, kiekviename vienarūšiame plote, atsižvelgiant į sėjomainą ir dirvožemio charakteristikas. 5 hektarų žemės plote atliekama ne mažiau kaip viena analizė.

7. Mėšlo negalima skleisti rudenį prieš žolės sėją.

8. Negalima naudoti trąšų žemėje 30 metrų atstumu nuo ežero.

6 straipsnis

Dirvos danga

70 % arba daugiau mėšlui skirto konkretaus galvijų ūkio ploto užsėjama žole, tarpiniais augalais arba runkeliais ir kitomis kultūromis, kurių nitratų pralaidumas nedidelis. Ūkininkai, kuriems taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata, imasi šių priemonių:

a) tarpiniai augalai neapariami iki kovo 1 d., siekiant užtikrinti ilgalaikę ariamo ploto augalinę dangą, kad būtų atstatyti rudeniniai podirvio nitratų nuostoliai ir apriboti žiemos nuostoliai;

b) laikinos ganyklos suariamos pavasarį;

c) augalų sėjomaina netaikoma atmosferos azotą kaupiantiems ankštiniams ar kitiems augalams. Tačiau tai netaikoma dobilams pievoje, kurioje yra mažiau kaip 50 % dobilų, ir su žole įsėtiems miežiams arba žirniams.

7 straipsnis

Stebėsena

1. Kompetentinga institucija sudaro ir kasmet atnaujina žemėlapius, kuriuose procentais nurodomi kiekvienos savivaldybės ūkiai, gyvulių skaičius ir žemės ūkio paskirties žemė, kuriems taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata.

Šie žemėlapiai Komisijai pateikiami kasmet.

2. Siekiant įvertinti leidžiančios nukrypti nuostatos poveikį vandens kokybei, sukuriamas ir išlaikomas stebėsenos tinklas, skirtas paviršinio vandens ir negilaus gruntinio vandens mėginių surinkimui. Rajonuose, kuriuose individuali leidžianti nukrypti nuostata taikoma 3 % arba daugiau visų ūkių, sustiprinamas veikiantis stebėsenos tinklas.

3. Atliekant tyrimą ir maistinių medžiagų analizę gaunami duomenys apie vietinį žemės naudojimą, augalų sėjomainas ir žemės ūkio praktiką ūkiuose, kuriems taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata. Šie duomenys gali būti naudojami atliekant modelinius nitratų išplovimo ir fosforo nuostolių apskaičiavimus laukuose, kuriuose per metus į vieną hektarą su gyvulių mėšlu patenka iki 230 kg azoto.

4. Įrengiamos stebėjimo vietos, kuriose bus renkami duomenys apie azoto kiekį vandenyje, ištekančiame iš šaknų zonos ir patenkančiame į požeminio vandens sistemą, ir azoto nuostolius dėl paviršinio ir gruntinio vandens nutekėjimo, neatsižvelgiant į tai, ar taikoma leidžianti nukrypti nuostata.

8 straipsnis

Ataskaitos

1. Kompetentinga institucija kasmet pateikia Komisijai stebėsenos rezultatus kartu su trumpa ataskaita apie vandens kokybės raidą ir vertinimo praktiką. Ataskaitoje pateikiama informacija apie leidžiančios nukrypti nuostatos reikalavimų įvykdymo vertinimą atliekant kontrolę ūkiuose ir informacija apie ūkius, kuriuose vykdant administracinius ir vietos patikrinimus nustatyta neatitikimų.

2. Komisija į gautus rezultatus atsižvelgs vertindama galimą naują prašymą dėl leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo.

9 straipsnis

Taikymas

Šis sprendimas taikomas pagal 2004–2007 m. Trečiąją Austrijos veiksmų programą. Jis galioja iki 2007 m. gruodžio 31 d.

10 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Austrijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2006 m. vasario 28 d.

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys